

Høringsuttalelse fra Klagenemnda for stedsnavnsaker til foreslått endring av forskrift om skrivemåten av stadnamn

Departementet foreslår som hovedgrep å skille forskrift og rettleiding (pkt. 3.1). Klagenemnda er enig i at det bør skilles mellom forskriften og rettleidingen. Rettskildemessig er det forskjell på disse tekstene, og det bør derfor sorteres nøye i hva som er formelt vedtatt forskrift og hva som er veiledning for tolkning av den.

Til § 8

I forslaget til ny § 8 har departementet i andre ledd benyttet formuleringen «ugrunna opphald» to ganger: «Vedtaksorganet skal førebu og avgjere saka utan ugrunna opphald. [...] Namnekonsulentane skal behandle saka utan ugrunna opphald».

Det er forståelig at disse punktene er tatt med, for saksbehandlingen i stedsnavnsaker tar ofte uforholdsmessig lang tid. Slik situasjonen er i dag, har noen av navnekonsulentene full jobb ved siden av å være navnekonsulenter, slik at arbeidet med navnesaker i perioder må komme i annen rekke. Tre av stedsnavnsekretærene for norske navn er kun ansatt i 50 % stilling, slik at behandlingsfristene er vanskelige å overholde i perioder med stor pågang av saker. I tillegg tar ofte saksbehandlingen både hos Kartverket og i kommunene lang tid, uten at Klagenemnda kjenner årsakene til dette. Dersom departementet ønsker å sikre en raskere saksbehandling, må forholdene legges til rette for dem som skal jobbe med sakene. Det bør også sies noe om hva som regnes som «ugrunna opphald», og hva slags tidsfrist departementet tenker seg hos de enkelte organene. Slik formuleringen står nå, gir den lite veiledning.

I merknaden til § 8 (niende avsnitt) skriver departementet følgende: «Det må med andre ord leggjast fram relevant dokumentasjon på namnebruken, til dømes gjennom opplysningar i bygdebøker, lokale namnesamlingar eller andre lokalhistoriske kjelder, eller ved at fleire informantar opplyser om munnleg bruk gjennom fleire generasjonar». Hva mener departementet med «fleire informantar»? Når har man rådspurt nok informanter? Det vil være hensiktsmessig om departementet gir noen eksempler på hvor mange informanter som er «fleire» i forskjellige tilfeller.

Til § 10

I merknadene fra departementet står det at stedsnavnkonsulentene har klagerett på stedsnavn i deres område. Dette stemmer ikke.

Klagenemnda etterlyser en presisering av hvorvidt en grunneier har klagerett på det overordnede gårdsnavnet når han/hun har fått innvilget eierfestsatt skrivemåte av sitt bruksnavn. Her er det forskjellige oppfatninger innen stedsnavntjenesten og hos Kartverket. Dette er et spørsmål som vi alt nå ser vil bli aktualisert i større grad etter at bruksnavnene blir eierfestsatt.

Forslaget til ny § 10 tredje ledd er som følger: «Klage på eigarfastsett skrivemåte av bruksnamn kan berre gjelde dokumentasjonen som eigaren har lagt fram for Statens Kartverk, eller feil ved saksbehandlinga». Slik saksbehandlingen fungerer i dag, er det bare Kartverket som får se denne dokumentasjonen. Hvordan kan da noen andre klage på den? Bør det i rettledningen til loven sies noe om retten til å se denne dokumentasjonen? Klagenemnda vil påpeke at grunneier som har fått eierfastsatt skrivemåte på eget bruk, kan ha legitim interesse i å klage på skrivemåten av gårdsnavnet. Det kan ikke tas for gitt at eiere som har valgt avvikende skrivemåte for eget bruk, ikke skulle ønske en skrivemåte for gårdsnavnet som er i samsvar med lovens hovedregel.

Til § 11

I forslaget til ny § 11 andre ledd, står det at det til klagenemnda for stedsnavnsaker skal oppnevnes en språkkyndig representant for bokmål og en for nynorsk. Her ville det være hensiktsmessig med en definisjon på hva som menes med «språkkyndig». Nemnda mener at det bør være et krav at de språkkyndige medlemmene har forskningskompetanse. Nemnda vil gjøre oppmerksom på behovet for denne kompetansen, særlig nå som fagmiljøet for navnegransking er under stadig nedbygging og fagpersoner med navnegransking som spesialfelt blir færre.

Til § 14

Departementet foreslår å stryke gjeldende § 14, slik at ordningen med stedsnavntjenesten/navnekonsulenter bare er regulert gjennom teksten i selve stedsnavnloven. Nemnda har ingen innsigelser mot dette forslaget, men etterlyser en plan for den videre organiseringen av stedsnavntjenesten.

Til § 13

Siste ledd i den nye paragrafen er nå foreslått med følgende ordlyd: «Når eit namn ikkje er behandla etter reglane i stadnamnlova og to eller fleire skrivemåtar av namnet på same språk er i offentleg bruk og er registrerte i Sentralt stadnamnregister som godkjende skrivemåtar, skal ein i offentleg bruk velje den skrivemåten som er prioritert i Sentralt stadnamnregister. Dette leddet gjeld stadnamn som ikkje er behandla etter reglane i stadnamnlova».

Her sier første og siste setning akkurat det samme. Siste setning kan dermed strykes.

For klagenemnda

Line Lysaker Heinesen

Sekretær